UNIVERSITEIT GENT

Studiefiche

Vanaf academiejaar 2025-2026

Latijnse taalkunde: Taalkundige benaderingen van diachronie (A006681)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2026-2027

A (semester 2) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

de Meyer, Isabelle	LW06	Verantwoordelijk lesgever
Galdi, Giovanbattista	LW06	Medelesgever
Van Acker, Marieke	LW06	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de talen(afstudeerrichting taal- en letterkunde)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Latijn)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Latijn)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Grieks)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Italiaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Scandinavistiek)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Spaans)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Latijn)	5	A
Master of Arts in de historische taal- en letterkunde	5	A
Uitwisselingsprogramma taal-en letterkunde	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Taalverandering, morfosyntaxis, semantiek, Latijn, grammaticalisatie, overgang naar de Romaanse talen, moderne taalkundige benaderingen

Situering

Dit opleidingsonderdeel biedt inzichten in morfologische, syntactische en semantische veranderingen in de geschiedenis van het Latijn en in de overgang naar de Romaanse talen. Deze taalveranderingen worden bestudeerd vanuit verschillende theoretische invalshoeken met aandacht voor de toepassing van 'good practices' en een wetenschappelijke methode. Latijnse teksten die aan bod komen in de lessen zijn uit de late periode.

Inhoud

- Taalveranderingen in de Latijnse morfologie, syntaxis en semantiek vanuit het perspectief van de meest gangbare moderne taalkundige frameworks (bv. generatief, functioneel, corpuslinguïstiek)
- Verschillende casussen van grammaticalisatie, zowel in het nominale en verbale domein als in het zinsdomein
- Dit zijn mogelijke taalveranderingen die behandeld kunnen worden:
  - Veranderingen in complementatiepatronen (AcI en finiete complementszinnen);
  - Veranderingen in woordvolgorde (van OV naar VO, V2);
  - Veranderingen in de uitdrukking van negatie;
  - Verval van het casussysteem;

- Veranderingen in het werkwoordelijk systeem, zoals de grammaticalisatie van hulpwerkwoorden, het ontstaan van het Romaanse futurum en conditionalis of de verschuivingen in het passief;
- Het ontstaan van lidwoorden.

Begincompetenties

- Goede beheersing van het Latijn;
- Algemene kennis van taalkundige analyse;
- Het gevolgd hebben van Latijnse taalkunde II en/of Latijnse taalkunde: Bijzondere Vraagstukken I is gewenst maar niet vereist;
- Basiskennis van de voornaamste principes van generatieve en/of functionele taalkunde is gewenst maar niet vereist.

Eindcompetenties

1 Kennis hebben van de belangrijkste morfologische, syntactische en semantische veranderingen die hebben plaatsgevonden in de geschiedenis van het Latijn, en in de overgang van het Latijn naar de Romaanse talen in het bijzonder
2 Inzicht hebben in de mechanismen van taalverandering (zoals grammaticalisatie, reanalyse, parameter resetting)
3 Inzicht hebben in de verschillende theoretische benaderingen tot taalverandering en deze kunnen toepassen op de morfologische, syntactische en semantische veranderingen in de geschiedenis van het Latijn (en de vroege Romaanse talen)
4 Kritisch kunnen omgaan met bestaande wetenschappelijke literatuur over taalverandering en deze kunnen toetsen aan moderne opvattingen over wetenschappelijk en taalkundig onderzoek
5 Onderzoeksvaardigheden en academische schrijfvaardigheid op hoog niveau beheersen
6 Basisvaardigheden bezitten voor het uitvoeren van diachroon corpusonderzoek

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Groepswerk, Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcolleges afgewisseld met werkcolleges. Er worden normaal gezien geen lesopnames voorzien; in uitzonderlijke omstandigheden kan het voorkomen dat een individuele les via live-stream wordt gegeven.

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Slides
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee

Referenties

Een complete lijst van referenties kan op Ufora gevonden worden.
Aanbevolen (achtergrond)literatuur:

- Adams, James N. 2013. *Social Variation and the Latin Language*. Cambridge: University Press.
- Ledgeway, Adam N. 2012. *From Latin to Romance: Morphosyntactic typology and change*. Oxford: Oxford University Press.
- Roberts, Ian G. 2007. *Diachronic syntax*. Oxford: Oxford University Press.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Studiebegeleiding op afspraak.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie open boek

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie open boek

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Presentatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Studenten zullen een korte opdracht (essay) schrijven over een wetenschappelijk artikel tijdens het semester. Daarnaast zullen ze in tweetallen ook een klein corpusonderzoek uitvoeren en hierover een presentatie geven tijdens de laatste les.
In het openboektentamen zullen studenten open vragen beantwoorden, waaronder ook een korte essayvraag.

Eindscoreberekening

- Werkstuk (over een wetenschappelijk artikel): 20%
- Presentatie corpusonderzoekje (in tweetallen): 30%
- Openboekexamen: 50%

Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één of meer onderdelen kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer, indien dit hoger ligt dan 9/20, teruggebracht tot het hoogste delibereerbare cijfer (9/20).

Faciliteiten voor werkstudenten

1. Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid;
2. Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip in hetzelfde academiejaar;
3. Mogelijkheid tot feedback op alternatief tijdstip.

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: https://www.ugent.be/student/nl/administratie/flexibel-studeren